

[Lange.]

Undervisningsminister ikke omtalte, men som jeg mener ogsaa er af Betydning, nemlig den, at man i Stedet for at sige, at man kan udstede Høstpantebreve for Gæld, der stiftes i Foraaret 1940, siger: Gæld, der stiftes inden 1. Juni 1940. Formaalet med denne Ændring har sikkert været, at man allerede paa et tidligt Tidspunkt, nemlig i December, Januar og Februar Maaneder, der jo ikke kan kaldes for Foraarsmaaneder, skal kunne udstede Høstpantebreve. Det anser jeg for en heldig Bestemmelse, ikke mindst fordi jeg mener, at Loven gør større Gavn derved, at den giver Landbrugeren Mulighed for at skaffe sig tilstrækkelig Kunstgødning, end den egentlig gør ved at sætte Landbrugeren i Stand til at faa den nødvendige Saasød. Jeg tror, der har været meget, meget faa Tilfælde, hvor man uden denne Lov var i den Situation, at en Landmand ikke kunde faa Saasød til at tilsaa sin Ejendom med, men derimod har der sikkert været et stort Antal Tilfælde, hvor der ikke blev tilført Jorden tilstrækkelig Kunstgødning, fordi Landmanden ikke var i Stand til at skaffe sig den nødvendige Kredit. Derfor mener jeg, at denne Bestemmelse, der gør det muligt allerede i Vintermaanederne — thi efterhaanden er det jo tidligere og tidligere, man tilfører Jorden Kunstgødning — at faa denne Kunstgødning, er en god Bestemmelse.

Der er dog en Svaghed ved denne Bestemmelse, naar man sidestiller den med en anden Ændring, der er foretaget i Folkeetinget, nemlig den, hvorved Fristen for Indgivelse af Begæring om Udpantning forlænges. Det vil sikkert kunne ske i et maaske ikke meget stort Antal Tilfælde, men dog i et for stort Antal Tilfælde, at en Ejendom behæftes med to Høstpantebreve, der gælder for hver sit Aars Udsød og for hver sit Aars Tilførsel af Kunstgødning, og det kan ikke være heldigt, at det saaledes bliver muligt at behæfte en Ejendom med Høstpantebreve for 2 Aar. Derfor maa jeg have Lov til at sige, at selv om mit Parti gaar med til Gennemførelsen af Lovforslaget, saaledes som det her er forelagt, har jeg den rent personlige Opfattelse, at den Ændring, der er sket i det andet høje Ting med Hensyn til Forlængelse af Fristen for Indgivelse af Begæring om Udpantning, ikke er nogen heldig Ændring. Fristen forlænges nu til 1. Januar, og man foretager samtidig en tilsvarende Ændring i den bestaaende Lov. Denne Ændring vil ikke, som det ærede 6te Medlem for 6te Kreds (Nielsen Mann) fremhævede, fremkalde det

Forhold, at der i Almindelighed sker Udpantning i de sidste Dage af December Maaned. Den vil kun medføre, at Kravet om Udpantning indgives i de sidste Dage af December Maaned, men Udpantningen vil vistnok i de allerfleste Tilfælde, for ikke at sige i alle Tilfælde, først finde Sted i Januar Maaned. Der vil altsaa let gaa hele Januar Maaned med, inden man faar foretaget denne Udpantning, og inden man faar foretaget, hvad der er nødvendigt for at gøre sin Ret gældende.

Paa det Tidspunkt, da man vedtog den første Lov om Høstpantebreve og fastslog den stadig gældende Bestemmelse om, at de Varer, som Landmanden faar om Foraaret, skal betales inden 1. Oktober, var det sikkert Mening, at 1. Oktober ogsaa skulde være den virkelige Betalingstermin. Naar man tænker sig, at han nu kan faa Kunstgødning i December Maaned — han kunde maaske endda naa at faa det i November Maaned —, maa det siges, at det er en meget, meget lang Kredit, der bliver Tale om, nemlig til 1. Oktober næste Aar. Men Udviklingen har jo ført med sig, at man egentlig betragter den 1. December som værende Betalingsterminen; og efter at man har vedtaget den Ændring i det andet høje Ting, at denne Termin yderligere udsættes til 1. Januar med den efterfølgende Maaned til at foretage Udpantningen i og det, der skal følge efter, bliver der her Tale om en Kreditgivning i mange Tilfælde paa ca. 14 Maaneder. Det er en meget lang Kreditgivning, og den rummer naturligvis en forøget Risiko. Mening, med Høstpantereetten har jo været den, at Landbrugere, der er i den Situation ikke at kunne betale deres Saasød og Kunstgødning ved Modtagelsen, skulde blive i Stand til uden nogen Fordyrelse ud over Forrentningen at anskaffe sig dette, men det sker kun, hvis det kan gøres risikofrit. Og det er efter min Mening ganske givet, at jo længere man trækker denne Termin ud, desto større bliver Risikoen for, at paa det Tidspunkt, da Udpantning skal finde Sted, vil en Del Landbrugere ikke have det Korn, som de har givet Pant i, fordi de har været fristet til at opfodre det. Derfor tror jeg, at ikke mindst for Landbrugere er det en uheldig Ændring, man her har foretaget i det andet høje Ting. Men da det, som jeg her har givet Udtryk for, kun er min egen personlige Opfattelse — andre Medlemmer af mit Parti deler ikke denne Opfattelse —, og da jeg mener, at det er nødvendigt at gennemføre en Lov som denne og at gennemføre den saa hurtigt som muligt, vil jeg ikke